

บทที่ ๕
อักษรธัมม์ล้านนา ๔

๑. พยัญชนะและสระธัมม์ล้านนา

รูปอักษรธัมม์ล้านนา	ออกเสียง	เทียบอักษรไทยกลาง
๑	ชะ	จ
๒	คี่ะ	ค
๓	คี่ะ	ข
๔	พะ	ภ
๕	หี่ะ	ห
๖	ชะ	ช
๗	ลชะ	ล
๘	เออะ	เ – อะ
๙	เออ	เ – อ
๑๐	เอียะ	เ – ี ยะ
๑๑	เอีย	เ – ี ย

๒. ฝึกเขียนอักษรธรรมล้านนา

ด
.....

ด
.....

ด
.....

ด
.....

ด
.....

ด
.....

ด
.....

ด
.....

๑)
.....

๒)
.....

๓)
.....

๓. ฝึกประสมอักษรหมี่ล้านนา

- ๑) ๖ + ๑ = ๑ อ่านว่า เอะ
- ๒) ๖ + ๑ = ๑ อ่านว่า เอะ
- ๓) ๖ + ๒ = ๒ อ่านว่า เอะ
- ๔) ๖ + ๓ = ๓ อ่านว่า เอ
- ๕) ๖ + ๑ + ๓ = ๑ อ่านว่า เอ
- ๖) ๖ + ๒ + ๐ = ๒๐ อ่านว่า เอ
- ๗) ๖ + ๖ + ๒ + ๐ = ๒๐
อ่านว่า เอ

ข้อควรจำ

๑. ๑ (- อ) เมื่อมีตัวสะกดจะลดรูปเหลือเพียง ๑

๒. ๘-๑ (เ - ีย) เมื่อมีตัวสะกดจะลดรูปเหลือเพียง ๑ เช่น (๘๑๑) อ่านว่า เขียง) ในกรณีที่หางยะอยู่ระหว่างพยัญชนะกับพยัญชนะจะออกเสียงสระเอียแต่ถ้าอยู่ท้ายจะเป็นหางยะ เช่น (๘๑๑) อ่านว่า ราย)

๓. ๒ (ห) สามารถนำไปเป็นอักษรนำเช่นเดียวกับอักษรไทยกลาง คือ ๒๒ (หง) ๒๒ (หญ) ๒๒ (หน) ๒๒ (หม) ๒๒ (หย) ๒๒ (หฺร) ๒๒ (หล) ๒๒ (หว)

๔. ฝึกอ่านและฝึกเขียนอักษรธัมม์ล้านนา

- ๑) ๘๑๑๑ อ่านว่า เขียดคา

- ๒) ๘๑๑๑๑ อ่านว่า ภาษา

- ๓) ๘๑๑๑๑๑ อ่านว่า หวิดขาด

- ๔) ๘๑๑๑๑๑๑๑๑ อ่านว่า เพอะขา

၅) ဗွဲ့တဝွဲ့ အံၤနာ် ဟိန်ဂါ

.....

.....

၆) ဗွဲ့ဝါ အံၤနာ် ဟာ်ဂါ

.....

.....

၇) ဝဲတဝ အံၤနာ် တိန်ဂါ

.....

.....

၈) လွဲဒု အံၤနာ် တါဂါ

.....

.....

၉) ဣတ အံၤနာ် တုန်ဂါ

.....

.....

၁၀) လွဲဝါ အံၤနာ် တိန်ဂါ

.....

.....

໕. ຝຶກອ່ານອັກສຣ໌໌ມ໌ລ້ານນາ

- ໑) ຕຼືລູນອຸ ລຸນອຸ່ເອ
- ໒) ເສຍຊາເຕກ ເຕກລຸນດາ ລາຍືອນອຸ
- ໓) ເສຍືອນ ຕຼືລູນອຸ ບຸນອຸ ວິລືອນ
- ໔) ອຸນອຸ ອາລາຍ ລຸນອຸ ຕຼືລູນດາ ລຸນອຸ
- ໕) ລຸນອຸ ອຸນອຸ ອຸນອຸ ອຸນອຸ ອຸນອຸ ຕຼືລູນອຸ
- ໖) ເສຍຊາຊາ ວິວາຊີ ສຸນອຸ ວິວາຊາ ຕຼືລູນອຸ ຕຼືລູນອຸ

໖. ຝຶກເຢີຍນຄຳສັ່ພ໌ດ້ວຍອັກສຣ໌໌ມ໌ລ້ານນາ

- ໑) ພິນພາດ
- ໒) ກຸນກາງ
- ໓) ຫາຕຸໂພຣີ
- ໔) ວັດວາ

- ๕) ฆาตกาฬ
.....
- ๖) ที่มวฺฒึ
.....
- ๗) ภาษาคึ
.....
- ๘) คึลาแตก
.....
- ๙) เสึยภานึ หวึศอกกา
กัจลารึ วึวาวะ
.....
- ๑๐) เคาะคูกขา จาเจึยณ
จาก ฟากตึคฟ้า
ภานึณา พาศูคขาต
ธาคูวัญญา
.....

